

Sygn. akt II KZ 5/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz

w sprawie **M. W.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 marca 2018 r.,

zażaleń skazanego i jego obrońcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w W. X Wydział Karny Odwoławczy

z dnia 28 grudnia 2017 r., sygn. akt X Ka .../17

o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 4 października 2017 r.,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

zmienić zaskarżone postanowienie i przywrócić skazanemu termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 4 października 2017 r.

UZASADNIENIE

W dniu 21 sierpnia 2017 r. oskarżony, przebywający w Zakładzie Karnym w S. i korzystający z pomocy obrońcy z urzędu, został powiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej, wyznaczonej na dzień 4 października 2017 r. Do zawiadomienia zostało dołączone pouczenie o prawie do złożenia wniosku o sprowadzenie go na rozprawę, w wykonaniu dyspozycji art. 451 k.p.k. Punkt 4 tego pouczenia brzmiał następująco: „Od daty ogłoszenia orzeczenia, a jeśli ustawa przewiduje doręczenie orzeczenia, od daty jego doręczenia biegnie siedmiodniowy termin zawity do złożenia wniosku na piśmie i doręczenia uzasadnienia wyroku (art.

457 § 2 w zw. z art. 422 § 1 k.p.k.)” – k. 2588 i k. 2580. Oskarżony w dniu 29 sierpnia 2017 r. (data wpływu pisma – k. 2581) wniósł o niesprowadzanie go na rozprawę odwoławczą. Na rozprawie tej (4.X.2017 r.) obecny był obrońca z urzędu oskarżonego (k. 2599). W dniu 13 października 2017 r. (prezentata Zakładu Karnego w S. i adnotacja pracownika Administracji – k. 2651) skazany wniósł o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 4 października 2017 r. „oraz o wyznaczenie, jeśli ustawa wyłącza dotychczasowego, obrońcy w celu sporządzenia kasacji” (k. 2650). W dniu 6 grudnia 2017 r. skazany został wezwany w trybie art. 422 § 2 k.p.k. do usunięcia braków wniosku. W pkt 5 pisma widniało pouczenie: „W razie uzupełnienia braku w terminie, pismo wywołuje skutki od dnia jego wniesienia” – 2655 i 2652. W dniu 11 grudnia 2017 r. skazany podał, że wniosek dotyczy całości wyroku (k. 2658 i k. 2656). Równolegle, skazany w dniu 8 listopada 2017 r. wniósł o wyznaczenie nowego obrońcy z urzędu, w celu sporządzenia kasacji, ponieważ „obecny obrońca nie jest zainteresowany dalszą obroną” (k. 2635). Postanowieniem z dnia 28 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w W. wyznaczył skazanemu obrońcę z urzędu „celem ewentualnego wniesienia kasacji” (k. 2641). Obrońca z urzędu adw. R. G. w dniu 11 grudnia 2017 r. (t.j. w terminie 7 dni od uzyskania tego statusu) złożyła wniosek o przywrócenie skazanemu terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego, który to wniosek wpłynął – jak wspomniano – w dniu 13 października 2017 r. (k. 2659 – 2661 w zw. z k. 2650).

W zaskarżonym postanowieniu podniesiono, że obrońca nie wykazał, iż skazany uchybił siedmiodniowemu terminowi zawitemu, określone w art. 524 § 1 k.p.k., z przyczyn niezależnych od skazanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenia zasługują na uwzględnienie. Wprawdzie skazany twierdził w swoim środtku zaskarżenia, że złożył wniosek w dniu 11 października 2017 r., choć w rzeczywistości nastąpiło to dwa dni później, ale decydujące znaczenie dla wydania orzeczenia zmieniającego miały fakty, które podniesiono w obu zażaleniach, a które pozostały poza uwagą Sądu I instancji. Wobec tego, że oskarżony wniósł o niesprowadzanie go na rozprawę apelacyjną, pozbawił się możliwości uzyskania pouczenia o terminie do złożenia wniosku o uzasadnienie

wyroku Sądu odwoławczego. W zaistniałej sytuacji procesowej miał jednak prawo do własnej interpretacji informacji zawartej w pkt 4 zawiadomienia o rozprawie z pouczeniem o treści art. 451 k.p.k. Z informacji tej nie wynikało zaś, że ma zastosowanie art. 422 § 2a k.p.k., w myśl którego jeżeli oskarżony zrezygnował z obecności na rozprawie odwoławczej, to mimo iż ma obrońcę, 7-dniowy termin do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku biegnie od dnia jego ogłoszenia. Oskarżony był przekonany, jak podnosił w zażaleniu (choć zarazem utrzymywał, że dochował terminu zawitego), że termin ten rozpocznie bieg od dnia doręczenia mu wyroku. Nie można wykluczyć, że analogiczne stanowisko zajmowali sędziowie Sądu odwoławczego, skoro wzywali skazanego w trybie art. 422 § 2 k.p.k. do usunięcia braku wniosku i wyznaczili skazanemu obrońcę celem ewentualnego wniesienia kasacji. Rozbieżność co do określenia początku biegu terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego po nowelizacji art. 422 k.p.k. dokonanej ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2016, poz. 437 ze zm.) ujawniła się nawet w orzecznictwie Sądu Najwyższego, co zaowocowało uchwałą z dnia 29 listopada 2016 r., I KZP 10/16, wpisaną do księgi zasad prawnych (OSNKW 2016, z. 12, poz. 79). Z uchwały tej wynika, że w sprawie skierowanej do sądu przed dniem 1 lipca 2015 r. (a więc, jak w niniejszej) zastosowanie znajdują przepisy regulujące przebieg postępowania karnego wprowadzone przez wyżej wymienioną ustawę z dnia 11 marca 2016 r., jeżeli postępowanie toczy się po dniu 14 kwietnia 2016 r. (jak w tej sprawie), czyli art. 100 § 3 k.p.k. w nowym brzmieniu i art. 422 § 2a k.p.k. Sąd Najwyższy wydając uchwałę w powiększonym składzie, nie podzielił więc stanowiska wyrażonego w postanowieniu z dnia 24 sierpnia 2016 r., IV KZ 38/16, (LEX nr 2151441), w myśl którego stosuje się art. 100 § 3 k.p.k. w poprzednim brzmieniu, co oznacza, że 7-dniowy termin do złożenia wniosku miał biec od dnia doręczenia wyroku. Skoro zatem w judykaturze najwyższej instancji sądowej ujawniły się odmienne zapatrywania co do początku biegu wspomnianego terminu, to nie da się podzielić finalnego stanowiska wyrażonego w zaskarżonym postanowieniu, że skazany z przyczyn od siebie zależnych uchybił terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie wyroku Sądu odwoławczego.

Z przytoczonych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia. W konsekwencji, należy sporządzić uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 października 2017 r., doręczyć ich odpisy skazanemu i obrońcy wyznaczonemu do rozważenia celowości sporządzenia i wniesienia kasacji.

kc